

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

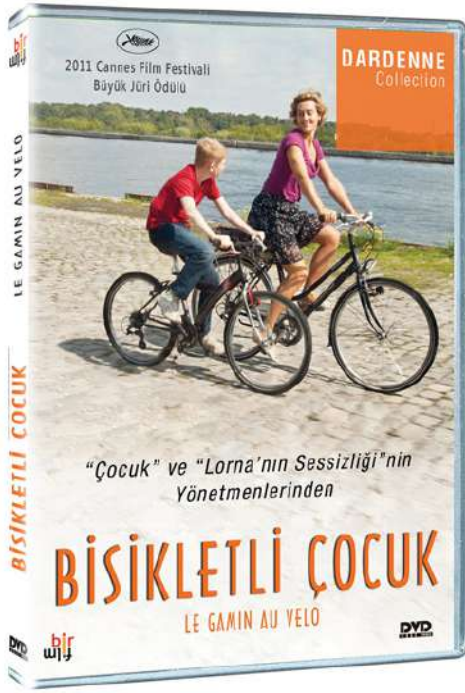
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ŞURUP ŞEKER ŞARKILARLA
KARIŞIK KASET

“Dardenne Biraderler’in içten ve cesur filmi.”
Peter Bradshaw, The Guardian

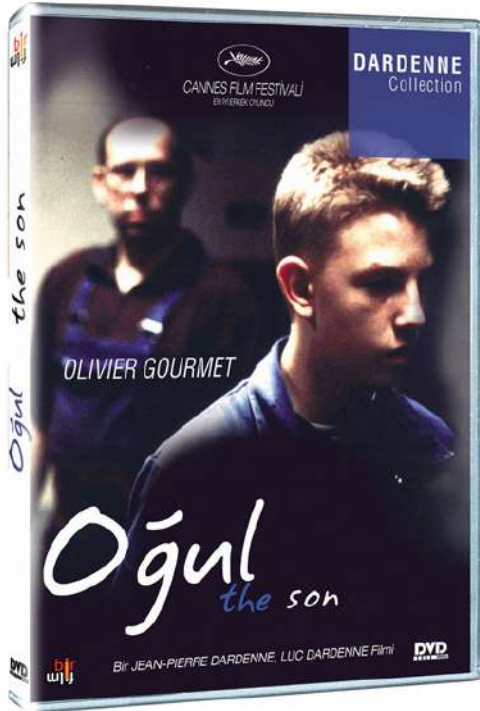
“Sürükleyici bir başlangıç ve müthiş bir son.” Screen Daily

DARDENNE Collection

THE KID WITH A BIKE
THE SON

LORNA'S SILENCE
LA PROMESSE

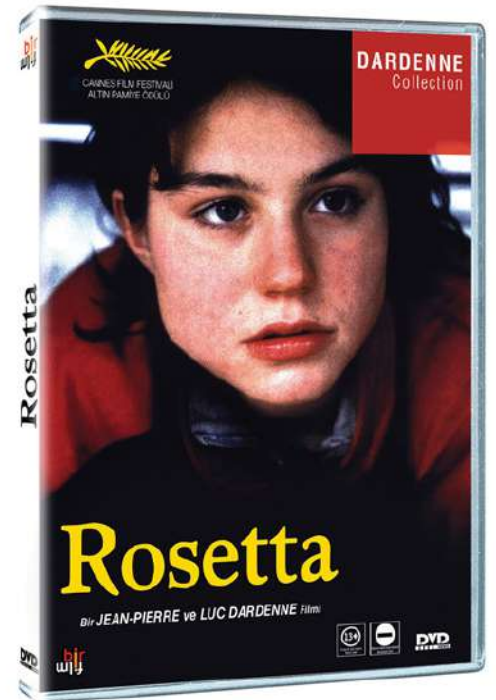
ROSETTA

“Sinirleri alt üst edecek bir gerilim!”
A.D. Scott The New Yorker

“MUHTEŞEM BİR FİLM”
Joe Morgenstern,
THE WALL STREET JOURNAL

“Gizli Kalmış Bir Şaheser”
“Trajik Bir Hikaye”

MIKE NICHOLS ELİNDEN 'YASAK MEYVE'NİN TADI...

GÖÇÜP GİDENLERİN ARASINA KATILDI O DA... YÖNETTİĞİ ONCA FİLM VE SAHNE OYUNU DA ONDAN YADİGAR KALDI BİZE... 85. SAYIMIZIN KAPAĞINI SÜSLEYEN VE "AŞKTAN DA ÜSTÜN 50 FİLM DAHA" KİTABIMIZA GİREN "AŞK MEVSİMİ"YSE (THE GRADUATE) ONDAN BİZE kalanların zirvesiydi kuşkusuz. Hatırlarsınız, Arka Pencere'nin o sayısındaki "Aşktan Da Üstün" köşesinde Burak Göral imzasıyla yer almıştı bu zamansız başyapıt. 1967'den bu yana bütün kuşakları etki alanına hapsetmeyi başaran film, bugünlerde 'aşk filmi yapma' emeliyle yola çıkıp ne yaptığını bilmeyenlere defalarca izletilmeli, ki ucundan köşesinden bir şeyler kapıp 'ne yapılması/yapılmaması gerektiği' konusunda fikir sahibi olsunlar!

Mike Nichols, sinemada 'hikaye anlatıcılığı' denen kavramın içini mükemmelen dolduran yönetmenlerden biriydi. 1966'da gösterime giren ve Elizabeth Taylor-Richard Burton çiftini bir araya getiren ilk filmi "Kim Korkar Hain Kurttan?"la (Who's Afraid Of Virginia Woolf?) başlayıp 2007'deki son filmi "Charlie Wilson'ın Savaşı"na (Charlie Wilson's War) uzanan 20 çalışmadan oluşan filmografisinde

'boş iş' diye niteleyebileceğimiz hiçbir filminin olmamasıysa onun sinema dünyasındaki yerini netleştirmemizi kolaylaştırdı/sağladı. O bir hikaye anlatıcısıydı ve önüne gelen hikayeyi nasıl anlatacağına dair her zaman sağlam fikirlere sahipti. "Barışa Giden Yol"dan (Catch-22) "İlk Defa"ya (Carnal Knowledge), "Silkwood"dan "Çalışan Kız"a (Working Girl), "Yaşamın Kıyısından Kartpostallar"dan (Postcards From The Edge) "Kendini Arayan Adam"a (Regarding Henry), "Kuş Kafesi"nden (The Birdcage) "Daha Yaklaş"a (Closer) kadar giden Mike Nichols filmografisi, her sinemasevere/sinemacıya ilham kaynağı olacak kadar yoğundu anlayacağınız.

Ama başta da söz ettiğimiz "Aşk Mevsimi"nin yeri bir başkaydı. 2005'te kaybettiğimiz Anne Bancroft, bu filmle ilk başrolüne soyunan Dustin Hoffman ve taptaze Katharine Ross üçlüsünün uyumları ya da Simon & Garfunkel'in enfes "The Sound Of Silence" ve "Mrs. Robinson" şarkıları bir yana, Mike Nichols'ın bu hikayeyi ciğerimizi delercesine anlatışydı buradaki şahika. Romantik komedi şemsiyesi altında yazılmış bir 'özgürlük bildirgesi' gibiydi "Aşk Mevsimi". Her karesinden hayat fışkıran bu hikaye, tazelikliğini yüzyıllar boyunca koruyacak 'yasak meyve'ydi bir bakıma. Ve biz sinemaseverler de o meyvenin tadına bakma konusunda hiç de çekimser davranmadık doğrusu! Gelecek kuşakların da aynı iştahla sahipleneceklerine ise eminiz...

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLCAN ÖZYURT, MÜJDE İŞİL, ŞENAY AYDEMİR, SELİN GÜREL, İLHAN YURTSEVER, JANET BARIŞ, FIRAT ATAÇ, KANAN KARSAN, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Karışık Kaset; Açlık Oyunları: Alaycı Kuş Bölüm 1
(The Hunger Games: Mockingjay - Part 1);
Ümmü Sıbyan: Zifir; Şeflerin Savaşı (Comme Un Chef);
Kumun Tadı; Asfalt Çiçekleri; Seni Seviyorum Adamım.

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

22 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Hülya Avşar'ın 1980'lerdeki filmlerinden
"Dağlı Güvercin"e dair ilginç bilgiler veriyor.

24 CİNNET

Okan Arpaç, Erden Kıral'ın Ferit Edgü uyarlaması başyapıtı
"Hakkari'de Bir Mevsim"i sansür hikayesini anlatıyor.

26 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Quentin Tarantino'dan enfes kurgu oyunları:
"Ucuz Roman" (Pulp Fiction)... Burçin S. Yalçın imzasıyla.

28 GİZLİ AJAN

1998'den gelen filmde Don McKellar yazıyor/yönetiyor/
oynuyor: "Son Gece" (Last Night)... Fırat Ataç imzasıyla.

30 AİLE OYUNU

İnce Buz, Kara Kömür (Bai Ri Yan Huo);
Halam Geldi; İkiz Hayat (The Pretty One).

34 GENÇ VE MASUM

Sunn O))) ile Scott Walker'ın müziğine Gisèle Vienne
dokunuşu: "Brando"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

ON SEANSI

Şenay Aydemir, Evrim Kaya ve Hasan Cömert'le

her cuma
saat: 22.00'da

hayat
televizyonu

Frekans Bilgileri: Frekans: 12523, Polarizasyon: Dikey(V), Sembol Rate: 22500 FEC: 2/3

KARIŞIK KASET

YÖNETMEN Tunç Şahin

OYUNCULAR Sarp Apak,

Özge Özpirinçci, Bülent Emin

Yarar, Ulaşcan Kutlu,

Aslıhan Kapanşahin,

Burak Sarımol, Atilla Taş,

Öznur Serçeler, Sevinç Erbulak

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 106 dk.

DAĞITIM Bir Film

**“KARIŞIK KASET” ‘İLK
FİLM’ İZLENİMİ
VERMEYECEK KADAR
PROFESYONEL BİR
REJİNİN ÜRÜNÜ. TUNÇ
ŞAHİN, SANAT
SİNEMASI TEKNİKLERİNİ
ANAAKIM SİNEMAYLA
KANKARDEŞİ YAPIYOR,**

SOKAKTA YÜRÜRKEN YANINIZDAN GEÇEN YA DA TOPLU TAŞIMADA İŞİNİZE GÜCÜNÜZE YETİŞMEYE ÇALIŞIRKEN YANYANA DURDUĞUNUZ HEMEN HEMEN HERKESİN AKILLI TELEFONUNDAN CISTAK CISTAK MÜZİK DİNLEDİĞİ, AŞIRI teknolojik bir çağda yaşıyoruz. Çocukluğunu ya da ilk gençliğini 80’lerin sonu ve 90’larda geçirmiş olanlar gayet iyi bilir ki o dönemde sevdiğiniz şarkıları bugünkü gibi istediğiniz yerde ve zamanda dinlemek o kadar kolay değildi. Favori parçalarınızı listeleterek ya kasetçilere sipariş verirdiniz ya da evde kayıt cihazınız var ise radyodan ya da başka kasetten kayıt yapardınız. Ve ortaya karışık kaset yani bir nevi playlist çıkardı.

Bazen yalnızlığın senfonisi bazen de büyük bir aşkın itirafı olan karışık kaset o yıllara dönmek, nostalji yaşamak ve imkanları kısıtlı o günlerin, teknoloji fişkıran bugünkü modern yaşama karşı ebedi zaferi demek bir bakıma... “Karışık Kaset” de işte o döneme, yarım kalmış/yaşanamamış aşklara, pop müziğin muhteşem klasiklerine ve büyümemiş erkeklerle beyazperdeden bir saygı duruşu...

Yıllardır sinema sektörünün dağıtım ayağında cansiparane çalışan Tunç Şahin, kısa filmlerle (Hamam - 2009 ve Sadece Tek Bir Gün - 2013) tecrübe ettiği yönetmenliği “Karışık Kaset” ile bir adım öteye götürüyor ve ilk uzun metrajına imza atıyor. Filmin kaynağı ise sinema yazarı Uygur Şirin’in aynı adlı romanı.

Öncelikle şunu söylemek gerekiyor ki 80’lerin/90’ların ruhuna ve müziklerine teslim olmaya her daim hazır seyirci için adeta çölde vaha gibi bir yapım “Karışık Kaset”. Ancak film seyirciyi etkileme işlemini zoru seçerek yapıyor. Emek harcamadan hazıra konmak, ajitasyonla avucunun içine almak gibi bir derdi ve kolaycılığı yok asla. Bunu özellikle rejide ve müzik kullanımında hissetmek mümkün. Bir aşk hikayesi olmakla birlikte seyirciyi hipnotize edecek tarzda baskın müzik kullanımından özenle kaçınıyor film. Halbuki elinde neredeyse her sahnede izleyiciyi dürtüp duygu seli

**SARP APAK ESKİ
ROLLERİNİ ANIMSATAN
BİR PERFORMANS
SERGİLERKEN,
ÖZGE ÖZPİRİNÇİ
BÜTÜNLÜKLÜ
ÇİZİLEMİYEN İREM’İ
ELİNDEN GELDİĞİNCE ETE
KEMİĞE BÜRÜNDÜRÜYOR.**

yaratacak bir müzik külliyatı/malzemesi mevcut. Bunun yerine o dönemde o karakterin duygu dünyasına tercüman olabilecek şarkıları azar azar, avaz avaz bağırmadan kulaklara ilıstırmeyi tercih ediyor.

“Karışık Kaset” ilk film’ izlenimi vermeyecek kadar profesyonel bir rejinin ürünü. Tunç Şahin, plan sekansla başladığı ve bunu belli aralıklarla ‘çaktırmadan’ kullanmaya devam ettirdiği filmde sanat sineması tekniklerini anaakım sinemayla kankardeşi yapıyor, hatta değişik ülke sinemalarının anlatım biçimlerini de birleştirerek mizahi bir mozaik yaratıyor. Örneğin Ulaş’ın ölmüş babasıyla konuştuğu sahneler Uzakdoğu korku filmlerini anımsatsa da geçmişle hesaplaşma anlamında ağır bir hüznü barındırıyor. Ulaş’ın set ziyareti ise “Aşk Engel Tanımaz”da (Notting Hill), Will’in (Hugh Grant) Anna’yı (Julia Roberts) sette ziyareti ya da dergi röportajı yaptığı sahnelerin sempatisine sahip.

“Karışık Kaset” çok iyi çekilmiş bir kendini iyi hisset filmi. Ancak çekimlere odaklanmaktan mı yoksa filmin süresinin alıp başını gitmesi endişesinden mi bilinmez, senaryoda aynı akıcılıktan bahsetmek biraz zor. İlk yarım saatte Ulaş’ı, ailesini ve aşkını ayrıntılı şekilde tanıtan

film, büyüklük dönemine girdikten sonra nerdeyse tüm ayrıntılardan arındırıyor karakterlerini. Ulaş-İrem aşkının 10 yıllık dönemlerle olgunlaşmasını görsellik ile anlatmaya çabalasa da karakterlerin, özellikle İrem’in bu süreçteki varlığı neredeyse hayalet düzeyinde seyreliyor. İrem’in sevgilisi olduğunu süper bir sürprizle seyirciye açıklıyor film ancak bundan sonra genç kadının hayatındaki gelişmeleri, Ulaş ile hesaplaştıkları diyaloglardan yakalamak zorunda kalıyor seyirci. Ulaş’ın İrem’e aşkına ikna olan izleyici için İrem’in Ulaş ile kurmaya çalıştığı ilişkinin ya da ondan uzaklaşmasına neden olan etmenlerin delilleri ortada bulunmuyor. Dolayısıyla İrem aşk/arzu nesnesi olmaktan uzaklaşmakla kalmıyor, başlıbaşına bir karakter olma hakkını da kaybediyor filmde. Aradaki boşluklar seyircinin hayal gücüne bırakılıyor ama hayal edecek dene verilmiyor yeterince.

Filmin iki önemli erkek karakteri Ulaş ve babası, büyümemiş erkekler olarak resmedilirken onların müttemmim cüzleri olan anne ve İrem’in ise erkeklere müsamaha göstermeyen, onların hayat algılarını yer yer küçümseyen, pamuklar içinde büyütme görevli (!) oldukları erkeklere acı çektiyip onları üzen kişiler şeklinde resmedilmesi, büyümemiş erkekler için pozitif ayrımcılık niteliği taşıyor adeta.

Sarp Apak hem televizyonda hem de sinemada seyircinin gönlünü kolayca fethedebilen bir oyuncu. Lakin bu filmde eski rollerini anımsatan bir performans sergiliyor yer yer. Sempatik ama çok da özgün olamıyor bu yüzden. Özge Özpırınçci, senaryoda bütünlüklü bir karakter olarak çizilemeyen İrem’i mümkün olduğunca ete kemiğe büründürüyor. Filmin gizli yıldızları Bülent Emin Yarar ve Sevinç Erbulak. Keşke daha uzun izleyseydik diye hayıflanıyor insan, onların oyunculukları karşısında. Filmin bir gizli yıldızı daha var aslında: Atilla Taş. Sosyal medyada mizahçı muhalefetiyle herkese şapka çıkarttıran Taş, kendisiyle dalga geçtiği Egemen performansıyla “Karışık Kaset”te rol alıyor.

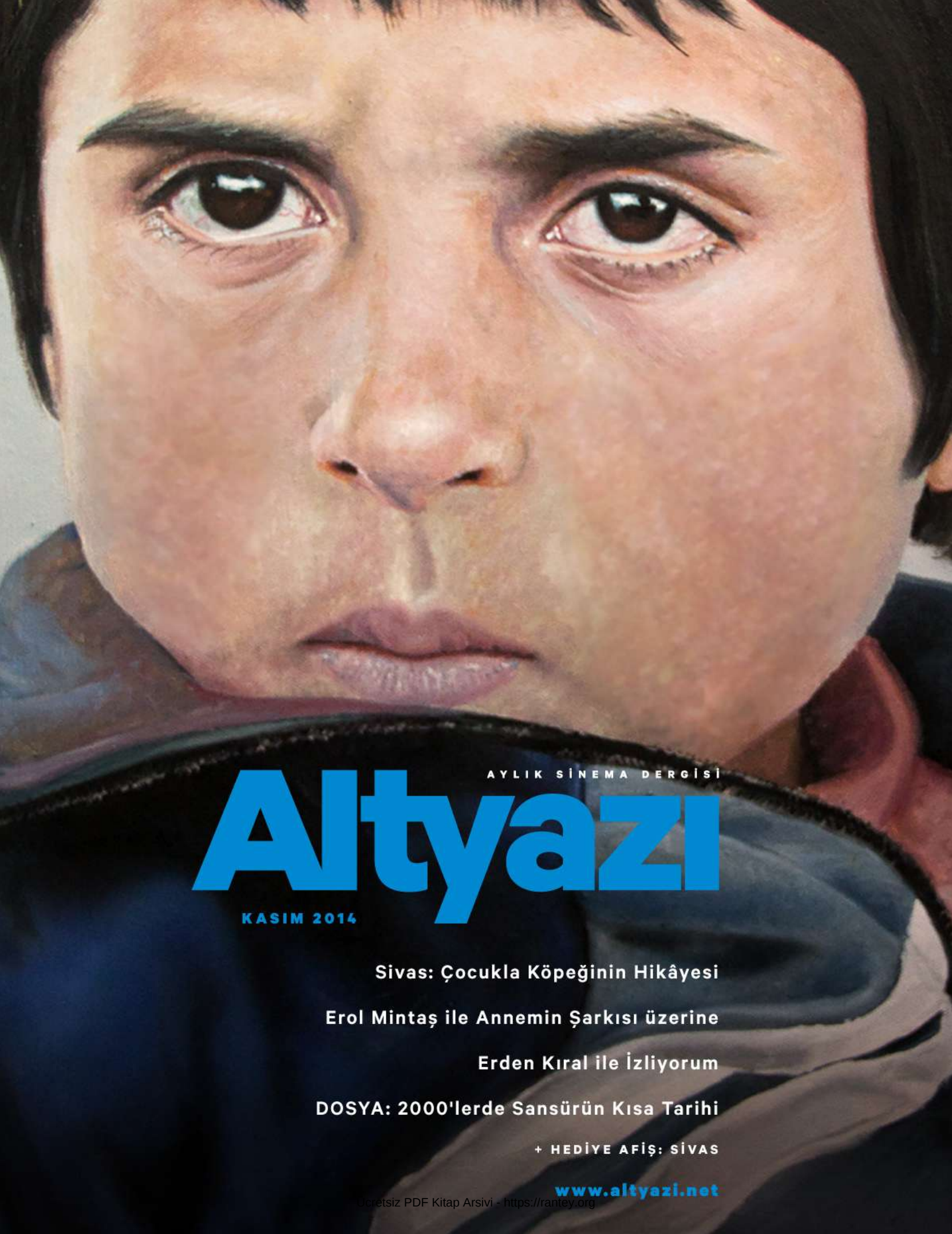
Senaryoda sıkıntılar yaşasa da yetenekli ve özenli bir yönetmenin imzasını taşıması açısından ilgiyi ve takdiri hak eden bir ilk film “Karışık Kaset”. Samimiyeti o kadar güçlü ki noksanlıkları değil, sinema sevgisinin ve nostaljinin zaferi kalıyor geride.

Tunç Şahin ilk uzun metrajıyla, sinemada kalıcı olacağının sinyallerini veriyor.

Senaryo çalışması, yönetmenlik meziyetinin gerisinde kalıyor.

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

Altyazı

KASIM 2014

Sivas: Çocukla Köpeğinin Hikâyesi

Erol Mintaş ile Annemin Şarkısı üzerine

Erden Kıral ile İzliyorum

DOSYA: 2000'lerde Sansürün Kısa Tarihi

+ HEDİYE AFIŞ: SİVAS

www.altyazi.net

AÇLIK OYUNLARI: ALAYCI KUŞ BÖLÜM 1

FANTASTİK/DİSTOPIK EVRENLERDE KENDİNİ GERÇEKLEŞTİRME/ BÜYÜME HİKAYELERİNE İLGİ GÖZLE GÖRÜLÜR BİR GERÇEK artık. Harry Potter serisinin hem kitap hem de film olarak gördüğü ilgi, ergenlik/çocukluk hikayelerine olan talebi de artırdı. Açıkçası “Açlık Oyunları” (The Hunger Games) serisi biraz da Harry Potter’ın devamı gibi görülebilir. Burada devamlılıktan kastettiğim yaş olarak tabii. Sanki Harry’nin bıraktığı yaştan Katniss bambaşka bir evrende savaşarak büyümeyi öğreniyor gibi.

Ama “Açlık Oyunları”nın alt metninin çok daha politik olduğunu belirtmeliyiz. Bunda, tam da bu romanı okuyan, filmi izleyen kuşağın biriken ve zaman zaman patlayan öfkesinin de payı olduğu kesin. Bu talep, arzını da “Açlık Oyunları” gibi distopik bir evren içerisinde mücadele eden bir kadın figürüyle yaratıyor. Öte yandan “Açlık Oyunları”nın politik alt metni kitabı okumayanlar için ister istemez hikayenin finalde nasıl bir yöne doğru kayacağı ve nereye bağlanacağı gibi soruları da akla getirmiyor değil. Bu hafta gösterime giren serinin son filminin ilk bölümü “Alaycı Kuş” bu sorulara tam olarak cevap vermiyor ama bir ‘devrimin’ arifesinde olduğumuzu da hissettiriyor.

Bu tür serilerin final bölümlerini iki parçaya ayırmak bir gelenek oldu. Ticari olarak doğru bir hamle olsa da, hikaye açısından ciddi sorunlar doğurduğu kesin. Bu durumdan “Alaycı Kuş” da kurtulamıyor ne yazık ki. Serinin ikinci filmi “Ateşi Yakalamak”ın finalinde ‘egemenlerin elinden’ kurtarılan Katniss, daha önce yok edildiği sanılan 13. Bölge’ye getirilmiştir. Bu bölge yıllardır insanları diktatörlükle yöneten Başkan Snow’a karşı ayaklanma hazırlıkları yapmaktadır. Ancak bunun için bir ilham kaynağına ihtiyaçları vardır ve tabii bu görev “Açlık Oyunları fatihi” olarak Katniss’e düşer.

Hemen söyleyeyim: İlk iki filmin hikaye ve aksiyon düzeyini bu filmde bulamayacaksınız. Daha çok, bir yıl sonra izleyeceğimiz ikinci film için karakterlerin ve atmosferin hazırlanması

amacına hizmet ediyor. Peki, bunu yerine getirebiliyor mu? Bu soruya cevabımız ‘evet’. “Alaycı Kuş”, Katniss’in Peeta ve Gale ile olan ‘aşk üçgeni’nin yeniden tanımlandığı ve taşların yerinden oynadığı; 13. Bölge’nin bütün unsurlarıyla ve yeni karakterleriyle hikayenin içine dahil olduğu ve en önemlisi bireysel ‘hayatta kalma’ mücadelesinin giderek toplumsal bir karşılık bulmaya başladığı ve ete kemiğe büründüğü film olarak anılacak. Katniss’in ergenlikten olgunluğa, savunmadan saldırıya geçişine tanıklık ediyoruz bir anlamda.

Öte yandan Katniss ile Snow’un elinde esir olan Peeta’nın birer figür olarak kullanıldığı ‘medya propagandası’ kamuoyu oluşturulması açısından ilginç gözlem ve deneyimler de sunuyor. Algı yönetiminin, kamuoyunda heyecan/direnç yaratma ya da bunları sönmüslendirme açısından ne kadar önemli olduğunun altını çiziyor bir kez daha.

Bir yandan da, muhtemel ki aksiyon serisi halinde izleyeceğimiz son final öncesinde bir ‘yol ayrımı’nın da ipuçlarını veriyor. 13. Bölge insanların ve yönetiminin biraz da ‘sovyetik’ bir yapı olarak tarif edilmesi Katniss ve arkadaşlarının bu ‘tarz’la da yollarını ayıracağı ve bir ‘üçüncü yol’ bulacağı hissi uyandırıyor. Kitabı okumayanlar için burası muamma ama en azından filmin uyandırdığı hissin bu yönde olduğunu söylemeliyiz. Ki, Woody Harrelson’un canlandırdığı Haymitch karakterinin “İçkinin yasak olduğu bir devrimi neyleyim” minvalinden söylenmeleri bu ayrılığın yoluna taşları döşemeye başladı bile!

Toparlarsak; “Alaycı Kuş” ilk iki filmin etkisini yaratmaktan uzak olsa da, finalin ikinci filmi için beklentiyi yükseltiyor. Büyük bir devrimin, kanlı bir savaşın ve belki can sıkıcı bir yol ayrımının eşliğinde olduğumuzu hissettiriyor seyircisine.

Vakitsizce dünyadan ayrılan Philip Seymour Hoffman’ı perdede bir kez daha görmek.

İkinci film bitmeden ölen Philip Seymour Hoffman’ın boşluğunun nasıl doldurulacağı sorusu.

ORJİNAL ADI The Hunger Games: Mockingjay Part 1

YÖNETMEN Francis Lawrence

OYUNCULAR Jennifer Lawrence, Josh Hutcherson, Liam Hemsworth, Woody Harrelson, Elizabeth Banks, Julianne Moore, Philip Seymour Hoffman, Jeffrey Wright, Donald Sutherland, Jena Malone, Stanley Tucci

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 123 dk.

DAĞITIM The Moments Entertainment

“ALAYCI KUŞ”
İLK İKİ FİLMİN ETKİSİNİ
YARATAMASA DA,
FINALIN İKİNCİ FİLMİ
İÇİN BEKLENTİYİ
YÜKSELTİYOR. BÜYÜK
BİR DEVRİMİN
EŞİĞİNE GELDİĞİMİZİ
HİSSETTİRİYOR.

ÜMMÜ SIBYAN: ZİFİR

YERLİ SINEMANIN KORKU TÜRÜNDEKİ İMTİHANI, EN ÇOK DA AYNILIKTAN MUZDARIP... KORKUNUN, TOPLUMUN DEĞER verdikleri üzerinden inşa edilmesi gerektiği yönündeki haklı düşünce, söz konusu bizim toplumumuz olunca benzer öykülerin kıyasına yanaştırıyor senaristleri. Korku türünü el üstünde tutan Hollywood için, toplumdaki gerçek korkunun kaynağı evlilik öncesi seks, kutsal ailenin kaybı, dini değerlerin sarsılması ve ötekinin rahatsız edici varlığı olduğu için, hayalet, perili ev ve musallat korkuları ile nefes alır gibi sevişen gençlerin katledildiği teen-slasher'lar vazgeçilmezler arasındaki yerlerini sağlam tutmayı başarıyorlar. Diğer yandan korku türünü neredeyse kutsayan Japon sineması, kendi toplumunun ileri teknoloji, doğa ve insana has kötülüğe karşı hissettiği korkuyu dikkate alarak büyük trajedilerden besleniyor. “Ümmü Sıbyan: Zifir” de ilginç bir kombinasyona imza atıyor ve Amerikan teen-slasher karakterlerini, Japon korku sinemasının gençlik filmleri ayağına yerleştiriyor. Bunu yaparken, adındaki dini esintiye rağmen, din kaynaklı korkulara pas vermeyip daha zor bir yolu tercih etmesi dikkat çekici. Bu sebepten, yerli korku sinemasındaki aynılık hastalığına yakalanmadığını ve 5 üzerinden buçuklu bir yıldız sisteminde, hakkının 2,5 yıldız olduğunu söylemek gerek.

Harika bir açılış sahnesinden sonra, günümüze geçiş yapan hikaye, seyircinin her biri hakkında ne düşüneceğini çok iyi bildiği karakterlerle tanışmasının ardından, vakit kaybetmeden ‘büyük gece’ye bağlanıyor. Japon korku sinemasına sadık kalarak, büyük bir trajediyle başlayan film, ruh çağırma fikrinin ortaya atılmasıyla hareketleniyor. Kültürümüzün vazgeçilmez bir parçası olan, filmin odak noktası konumundaki ruh çağırma geleneği, ortak geçmişimizi şöyle bir yokluyor, hepimizin neye benzediğini az çok bildiği, bile isteye girilen bir cehennem müjdeliyor. Hal böyle olunca, filmdeki ruh çağırma sahnesinin filme damgasını vuracak kadar uzun sürmesini umuyoruz. Ancak “Ümmü Sıbyan: Zifir” bu

zevki fazla uzatmıyor. Bu da bazı karakterlerin fazla hızlı elden çıkarılmasına neden oluyor.

“Okul” gibi içindekilerin her köşesini ezbere bildikleri bir mekanın, ürkütücülüğünü karakterlere yabancı olmasından alan ‘perili ev’ prototipine oturtulması, seyirciden çaba bekleyen bir yakıştırma. Okulun, içinden çıkılamayan bir cehenneme dönmesini kabul edebiliriz, ama öğrencilerin koridorlarında yollarını kaybetmeleri, daha önce hiç görmedikleri bir mekandaymış gibi el yordamıyla ilerlemeleri büyüü bozuyor doğrusu. Filmin koridorlarda çok fazla zaman kaybetmesi ve doğaüstü gerilimi eskitmesi de bu durumun olumsuz bir sonucu.

Film alttürlerle kurduğu ilişkiyle bağlantılı olarak, bir başka kafa karışıklığına daha sebebiyet veriyor. Adı bir cin filmi olduğunu ima ediyor olsa da, “Ümmü Sıbyan: Zifir” bir hayalet filmi. Japon korku sinemasının da sık sık kullandığı intikam peşindeki hayalet figürü, filmin merkezinde duruyor. Ruhu çağırılan Kevser’in bir cin olarak döndüğü fikri şöyle bir ortaya atılmış olsa da, korkunun kaynağını baştan sona Kevser’in ta kendisi, yani intikam planı belli bir hayalet olarak algılıyoruz.

Bütün bunların üzerine, filmin seyirciye yaptığı en güzel sürpriz, teen-slasher karakterlerine yeni özgürlük alanları açmak. Çalışkan kız tiplmesi ile seks arasındaki buzları eritmek, popüler kızın çoğunlukla kestirme yoldan ulaştığı ölümü çok daha uzun ve engibeli bir yolun sonuna yerleştirmek gibi tercihler, ezbere bildiğimiz formülün esaslı bir revizyondan geçtiğini belli ediyor. Buradan gelecek korku filmlerine de seslenelim: Formüller üzerinde yapılan her küçük oynama, korku filmi izleyicisi için yeni bir zevk kaynağı. Belki de yazının başında şikayetçi olduğumuz aynılığa mahkum olmak zorunda değilizdir.

Filmin, ölçüyü kaçırmadan mizaha da yer açması sevindirici.

Akıbetini umursadığımız bir ana karakterin eksikliği, korkma eğilimini baltalıyor.

YÖNETMEN Efe Hızır

UYUNCULAR Melisa Akman,

Berkan Bulut, Rabia Kaya,

Mustafa Kırantepe, Gizem Ayaz

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 80 dk.

DAĞITIM M3 (AC Film)

“ÜMMÜ SIBYAN: ZİFİR” İLGİNÇ BİR İŞE İMZA ATILIR VE AMERİKAN SLASHER KARAKTERLERİNİ, JAPON KORKU SINEMASININ GENÇLİK FİMLERİ AYAĞINA YERLEŞTİRİYOR.

ŞEFLERİN SAVAŞI

ORJİNAL ADI Comme Un Chef

YÖNETMEN Daniel Cohen

OLYUNCULAR Jean Reno,

Michaël Youn, Raphaëlle Agogué,

Julien Boisselier,

Salomé Strévenin

YAPIM 2012 Fransa-İspanya

SÜRE 84 dk.

DAĞITIM M3 (Özen Film)

**“ŞEFLERİN SAVAŞI”
PEK DE AŞINA
OLMADIĞIMIZ BİR
ALANDA VUKU BULAN
O KLASİK
‘HAYALLERİNİN
PEŞİNDEN KOŞ’
HİKAYELERİNDEN
BİRİ; ÖTESİ YOK.**

FİLM SANATI HİÇ UMULMADIK YERLERDEN STANDART DIŞI KAHRAMANLAR ÇIKARMAKTA MAHİRDİR. AKSİYONDA İLK örnekleri Buster Keaton ve Harold Lloyd’da vücut bulan sıradan adamlar yahut düpedüz sünepler; komedide bildiğiniz su katılmamış eblehler, kaybedenler, zombiler ve hatta süper kahramanlar; korkuda din adamları, münzeviler, oyuncak bebekler, vampirler; bilimkurguda yeryüzüne düşmüş uzaylılar, mutantlar ya da ‘seçilmişler’ derken kolektif hafızamızdan o kadar çok ‘kalıpların ötesinde’ film kahramanı gelip geçti ki, bir süre sonra onlar da kaçınılmaz biçimde kalıplaşmaya başladı.

Bir aşçıdan veya gurmeden bir film kahramanı yaratmak, hele hele ‘mesleğin cilvelerinden’ yola çıkıp ciddi ciddi dramatik yapı arayışlarına girmek hiç aklınıza gelir miydi bilemeyiz ancak eloğlu onu da yapıyor işte. Hem de son dönemde pek sık. (bkz. geçtiğimiz aylarda vizyonda olan “Aşk Tarifi/The Hundred-Foot Journey” ve “Şef/Chef”) Ortalık, kimisi aşçı ve gurmelerin yaşadığı mesleki ve kişisel zorlukları da ‘tüm çıplaklığıyla’ ekrana getiren, bizim içinse bir karışık açık ağzımızın kenarından şıp şıp damlayan salyalardan gayrı fazla bir anlam taşımayan, üstelik 24 saat yayın yapan yemek kanallarından geçilmiyorken pek de şaşılacak bir durum değil aslında.

Belki de asıl şaşırtıcı olan o yemek dehalarından birinin Jean Reno suretinde karşımıza çıkıyor olması. “Sevginin Gücü” (Léon, 1994), “Ronin” (1998) ve “Görevimiz Tehlike”nin (Mission: Impossible, 1996) o kaba görünüşlü, bıçkın maçosunu bembeyaz aşçı kıyafetleri içinde hamur işleriyle uğraşırken görmek insana kendini bir tuhaf hissettirmiyor değil nitekim.

İlk şoku atlattıktan sonra (ki çok uzun sürmüyor, merak etmeyin) aşçılar dünyasına kısa bir yolculuk için “Şeflerin Savaşı”na biraz

daha odaklanabiliyorsunuz. Tabii sahiden odaklanılabilecek bir şeyler bulabilerseniz. Zira “Şeflerin Savaşı” pek de aşına olmadığımız bir alanda vuku bulan o klasik ‘hayallerinin peşinden koş’ hikayelerinden biri; ötesi yok.

Filmdeki tüm karakter, durum ve öyküsel kırılma noktaları olsa olsa hazır yemekler ya da dondurulmuş gıdalar kadar ‘saf ve katkısız’ görünürken, hikaye kalıplarının dışına taşan neredeyse tek bir özellik bile barındırmıyor. Karakterlerin kişisel gelişim ve duygusal olgunlaşma aşamalarından tutun, önlerine çıkan engellere ya da kötü adamlara kadar her şey şablonlara bağlı ilerliyor.

Bahsi geçen aşına olmama durumu da bu anlamda filmin aleyhine işliyor. Örneğin karakterlerin kimi vasıfları, gerçek hayatta tam bir karşılığı olup olmadığını bilemeyeşimizin de

etkisiyle fazlaca abartılı geliyor gözümüze. Bir yemeğin içindeki malzemeleri neredeyse gramajına kadar, hem de yalnızca koklamak suretiyle (öyle burun narkotik köpeklerinde yoktur) tahmin edebilmek gibi 'üstün yetenekler' bir yerden sonra bilimkurgusal detaylar gibi görünmeye başlarken, ya suratınızda bir 'yok artık' ifadesi oluşmasına ya da kendinizi aciz ve beceriksiz bir zavallı gibi hissetmenize yol açıyor.

Aslında epey önemsiz görünen bu nevi ayrıntılar seyircinin film ve karakterlerle bağ kurmasını güçleştirirken, arada birkaç tebessüm ettirme potansiyeli taşıyan espri de güme gidiyor.

Öte yandan restoran işletmeciliği piyasasındaki çekişmeler, iyiden iyiye kapitalist düzenin boyunduruğu altına girmiş patronlar ve

doğal olmayan gıdalara yönelik talebin artışıdaki şaşırtıcı değerler gibi bir dolu mesele de yalnızca hikayedeki eksikleri tamamlamak maksadıyla kullanılıyor.

"Şeflerin Savaşı" ne sinema diline, ne karakter seçkisine ne de komedi ya da daha özele incek olursak 'mutfak filmleri' türüne farklı bir doku kazandırmayınca, hikayesini genel izleyici kitlesinin hakim olmadığı bir alana konuşturmasından kaynaklanan temel zaaflarını da minimize edememiş oluyor ve unutulmaya mahkum filmler arasındaki yerini garantiliyor.

Wes Anderson filmlerini de akıllara getiren açılış jeneriği.

Bir lokanta dolusu ağır sulandıran yemeği gördükten sonra makarnaya talim etme ihtimali.

**ASIL ŞAŞIRTICI OLAN,
YEMEK DEHALARINDAN
BİRİNİN JEAN RENO
SURETİNDE
KARŞIMIZA ÇIKMASI.
O KABA GÖRÜNÜŞLÜ
MAÇOYU AŞÇI
KIYAFETİYLE GÖRMEK
TUHAF HİSSETİRİYOR.**

KUMUN TADI

YÖNETMEN Melisa Önel

UYUNCULAR Timuçin Esen,

Mira Furlan, Ahmet Rifat Şungar,

Mustafa Uzunyılmaz

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 89 dk.

DAĞITIM M3 (Bulut Film)

SES VE GÖRÜNTÜ TASARIMI
ANLAMINDA İNCE İNCE
İŞLEYEN "KUMUN TADI"
YÖNETMENİNİN SİNEMA
DUYGUSUNU GÖSTERİYOR.

İLK FİLMLERİN TÜRLÜ ZORLUĞU OLUR, HİKAYENİ ANLATMAK İSTERSİN, NEREDEN BAŞLASAN, NEYİ İÇİNE ALSAN HEPSİ BİRER muamma gibi dolanır. Bazen odak noktasını bulmaz, zaten bulma gibi bir derdi de yoktur. Melisa Önel'in ilk filmi "Kumun Tadı" da yönünü bulmaya çalışan bir ilk film. Berlin'de gösterildikten sonra İstanbul Film Festivali ve Antalya Altın Portakal gibi festivallerde de yarışan "Kumun Tadı" özellikle bir odağı olmamasıyla seyircisini sürüklediği noktayı kaçırmak ilerliyor.

Hamit Karadeniz'de yaşayan, mültecilerin kaçmasına yardım eden bir insan kaçakçısı. Botanik bilimcisi sevgilisi Denis ile gergin, karanlık, bir o kadar da tutkulu bir ilişkileri var. Hikaye bu noktadan sürükleniyor gibi görünse de ucu hep açık. Hamit'in tam olarak ne iş yaptığını anlamak için bile biraz zaman gerekiyor.

Bazı filmler hikayesini anlatır, bazı filmler de fotoğrafa hikaye yazar. "Kumun Tadı" biçimin içerikten bir adım önde olduğu, bu yüzden de seyircisini sinematografik anlamda beslerken

öykü anlamında yalnız bırakan bir ilk film. Tam bu noktada seyirci de neyi neden seyrettiğini anlamakta güçlük çekiyor. Şüphesiz bütünlüklü bir hikaye anlatmanın zorlukları var ama herhangi bir karakterle hiç ilişki kurulamadığında seyircinin filmle olan bağı da zayıflıyor. Hâl böyle olunca seyirci empati kurmak bir yana en azından fikir sahibi bile olamadığı bir karakterin peşinden gitmeye çalışırken zorlanıyor.

Ses ve görüntü tasarımı anlamında ince ince işleyen "Kumun Tadı" yönetmeninin bir sinema duygusu olduğunu ve hissettirenlerin arasından duyulan bir deniz sesine yaslandığını gösteriyor. Sinema sanatına ses ve görüntü anlamında sonsuz bir itibar beslediğini hissettiğimiz bir atmosfer ile oluşan "Kumun Tadı" için içerik anlamında aynı şeyi söylemek pek mümkün değil.

Timuçin Esen'in oyunculuğu filmin gerçeklik hissini biraz olsun besliyor.

Hamit'in sevgilisinin yabancı olmasının, böyle tercih edilmesinin hikayeye hizmet eden bir yanı yok.

20th Gezici festival on wheels

Dünya Sineması

Türkiye 2014

Sinema Aşkına!

Müzedede Bir Gün

Murathan Mungan: Gerçeğe Açılan Üç Kapı

Uyandıran Masallar: CANAN

Osmanlı'dan Manzaralar

Tuncel Kurtiz İle Yola Devam

Kısa İyidir

20 Yılın En İyi Kısaları

Çocuk Filmleri: Kore

28 Kasım - 4 Aralık **Ankara** 3-7 Aralık **Eskişehir** 5-8 Aralık **Sinop**

www.ankarasinemaderneği.org

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

gezicifestival

ASFALT ÇİÇEKLERİ

YÖNETMEN Kamil Koç

OYUNCULAR Hilmi Korkmaz,

Sema Şahingöz, Sinem İslamoğlu,

Semir Aslanyürek

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 92 dk.

DAĞITIM Roll Caption

(Eskimez Film)

**YÖNETMENİN İKİNCİ
ÇALIŞMASINI MERAKLA
BEKLETECEK, ANLATIM
AÇISINDAN CESUR
ARAYIŞLARDA BİR FİLM.**

ULUSLARARASI BOĞAZİÇİ FİLM FESTİVALI'NDEKİ GALASINDA SEYRETTİĞİM "ASFALT ÇİÇEKLERİ" İÇİN SÖYLEYECEĞİM İLK şey, yönetmen Kamil Koç'un ikinci çalışmasını merakla bekletecek, anlatım ve biçim açısından cesur arayışlara girişen bir ilk film olduğu. Koç, gösterim sonrası soru-yanıt bölümünde uzun açıklamalar yaptı, insanın 'eşref-i mahlûkat' olduğunu ısrarla vurguladı ama belli ki kafası 'biraz karışık' bir sinemacı var karşımızda. Kanımca "Asfalt Çiçekleri"ne atfedilebilecek her türlü değer de, 'eklektik' dili dahil, bu 'karışıklık'tan kaynaklanıyor.

Oyuncular göz tırmalayacak denli amatör olmasa, senaryonun bazı bölümleri teğelle değil dikişle tutturulabilse, "Asfalt Çiçekleri" şaşırtıcı olduğu kadar başarılı bir yol öyküsü ve kaçış-arayış-varoluş-aşk serüveni diye tanımlanabilirdi. Ama o kadar da değil...

Bunalımlı genç ressam Hasan, üzerine çok düşen nişanlısı Elif'in ilgisinden sıkılmıştır. Müzik yaparak dünyayı dolaşan, bir gece evlerinde misafir ettikleri, diğer iki arkadaşıyla

birlikte Suriye'ye gitmeyi planlayan göçmen Fransız kız Haifa'dan çok etkilenir ve 'alt benliği'nin sesini dinleyerek onu bulmak için yollara düşer. Özgür ruhlu Haifa'yı önce Hatay, sonra da Selçuk-Efes'te ararken, nişanlısı da cep telefonunun marifetiyle onun peşinden gelir.

Özellikle etkileyici final sahnesiyle dinsel gönderme dozunu artıran filmin ana tartışma konusu, bana sorarsanız 'hiçbir otoriteye kulluk etmek istemeyen' Hasan değil, Haifa... Eğer o kız bir 'baştan ve yoldan çıkarıcı / şeytan' ise "Asfalt Çiçekleri"nin tüm dengesi ve mesajı baştan aşağı değişiyor çünkü! Küçük bir rolü bulunan Semir Aslanyürek'in, sinema yazarı Coşkun Çokyığıt'ın yönetmene bir sorusuna ("Neden sinema?"), "Eğer bana sorsaydın küfrederdim!" karşılığı vermesi ise gecenin en olumsuz yanıydı.

Kerem Çakıroğlu-Onur Aymergen'in müzik çalışmasına şapka çıkartılır.

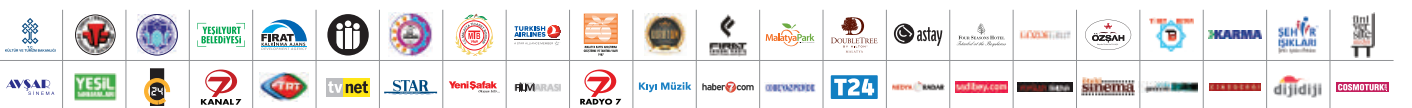

Hatay yolunda, otobüsün mola yerindeki 'asılğan' kız neydi öyle!

5TH MALATYA

ULUSLARARASI INTERNATIONAL FİLM FESTİVALİ FILM FESTIVAL

21-27 KASIM 2014 21-27 NOV 2014

SENİ SEVİYORUM ADAMIM

YÖNETMEN Biray Dalkıran
ÖYUNCULAR Gizem Karaca,

Barış Kılıç, Yıldız Kültür,
Orçun Kaptan, Serhat Özcan
Ayşen Gruda, Asuman Dabak

YAPIM 2014 Türkiye
SÜRE 96 dk.

DAĞITIM The Moments
Entertainment (VTR Production)

**"SENİ SEVİYORUM
ADAMIM" DA BİRAY
DALKIRAN, KIBRIS'TA
GEÇEN BİR "LOVE STORY"
ANLATMAYA SOYUNMUŞ.**

TÜM ZAMANLARIN EN KÖTÜ YÖNETMENİ OLARAK BİLİNE
ED WOOD, HAYATI BOYUNCA HEP ORSON WELLES GİBİ FİMLER
yapmak istediğini söylemiş, bu uğurda ilginç
hikayeler anlatmaya çalışmış ama kötü
damgası yemekten hiçbir zaman kurtulamamış.

Son 10 yılın en üretken yönetmenlerinden
Biray Dalkıran da tüm iddiası ve çabasına rağmen
ilginç hikayeler anlattığını düşünüp derdini
anlatamamış bir yönetmenimiz. "Seni Seviyorum
Adamım" da, Kıbrıs'ta geçen bir "Love Story"
anlatmaya soyunmuş ama bildik hikayeyi
oyunculuklara kurban vermiş bir film. Özellikle
Kıbrıs'ın kendine özgü şive ve tonlamalarını
tutturamayan karakterlerin, tüm iyi niyetine
rağmen olmamışlığı adeta bağıyor.

Hikayemiz bizi öncelikle, müzik yapımcısı
olarak parlak ve başarılı kariyerini İstanbul'da
bırakmış Berk'in Kıbrıs, Girne'deki hayatıyla
tanıştırıyor. Berk son 13 yılını burada sakin ve
yalnız geçirmiş bir balıkçı. Ezel de tam bu noktada
hikayemize balıklamasına dahi. İntihar ettiği
sırada Berk tarafından denizden kurtarılıyor ve

ikilinin aşkı hızla yol almaya başlıyor. Bir balıkçıya
göre hayli zengin bir yaşam süren Berk, girdiği bir
iddia ile Ezel'i İstanbul'a götürüyor ve onun
şöhrete kavuşmasını sağlayarak iddiayı kazanıyor.
Ama bilmediği bir gerçekle Ezel'in ellerinden
kayıp gitmesinde engel olamıyor.

Finale doğru sürüklendiğimiz "Love Story"
etkisi özellikle Ezel ve babasının ilişkisinde de
kendini gösteriyor. Baba karakterine hayat veren
Serhat Özcan'ı çoğunlukla komedilerde seyrettik
ama burada acı çeken baba figürüne cuk oturmuş
bir oyunculuk sergilediğini söylemek lazım.

Ayşen Gruda'nın yarı İstanbul ağzı yarı Kıbrıs
şivesiyle harcanması içler acısı. Oysa filmin tek
eğlenceli unsuru o. Yönetmenin "Kıbrıs'ı öyle bir
çektik ki bizden sonrakiler daha iyisini yapamaz"
iddiası da Girne Kalesi ve birkaç sokaktan ibaret!

Çok incelikli sözlere sahip olmasa da Gizem Karaca'nın
seslendirdiği parça.

Kıbrıslıların kendine özgü şive ve tonlamalarına hiç
ama hiç çalışılmamış.

AÇLIK OYUNLARI: ALAYCI KUŞ BÖLÜM 1

KARIŞIK KASET

KUMUN TADI

ŞEFLERİN SAVAŞI

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
AÇLIK OYUNLARI: ALAYCI KUŞ BÖLÜM 1		★★★★		★★★★	★★		
ASFALT ÇİÇEKLERİ			★★				
KARIŞIK KASET	★★★★	★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
KUMUN TADI			★★	★			
SENİ SEVİYORUM ADAMIM	★						
ŞEFLERİN SAVAŞI / COMME UN CHEF	★★	★★					★★
ÜMMÜ SIBYAN: ZİFİR		★					
ANNEMİN ŞARKISI			★★			★★★★★	
DELIHA				★	★★		★
DENİZ SEVİYESİ		★★		★★	★★	★★	★★★★
DÖNÜŞ / THE TURNING	★★						
EVLİYA ÇELEBİ: ÖLÜMSÜZLÜK SUYU	★						
GECE		★★	★★	★★	★★	★★★★	
KANUNUN ÖTESİNDE / A WALK AMONG THE TOMBSTONES				★★★★			
KIRLI PARA / THE DROP				★★★★★			
OLUR OLUR! BAL GİBİ OLUR		★		★★			
ON YILDA BİR: İNŞAAT 2				★★	★★	★★	
SALAK İLE AVANAK GERİ DÖNÜYOR / DUMB AND DUMBER TO		★★★★		★★★★	★★★★		★★★★
SERENA	★★						
TARZAN		★★					
UNUTURSAM FİSİLDA	★★★★	★★★★		★★	★★	★★★★	★★★★
YILDIZLARARASI / INTERSTELLAR	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★		★★★★★
HALAM GELDİ			★★		★★		
İKİZ HAYAT / THE PRETTY ONE				★★			
İNCE BUZ, KARA KÖMÜR / BAI RI YAN HUO		★★★★	★★★★	★★★★★			★★

DENİZE İNEN “DAĞLI GÜVERCİN”

Kaya Ererez’in 1986’da çektiği Hülya Avşar-Engin Çağlar’lı “Dağlı Güvercin”, orta yaşlı erkek-genç kız aşkı üzerine hatırı sayılır derecede gerçekçi bir filmidir. İstanbul’da ve bir adada-denizde geçer, herhangi bir dağ sahnesi içermez, ‘dağlılıkla’ ilgisi yoktur!

SİNEMA TARİHİMİZDE HERHANGİ BİR ‘KIYMETİ HARBIYESİ’ OLMAYAN, ANIMSAYANI BULUNMAYAN, CİDDİ İZ BIRAKMAMIŞ FİLMLERDENDİR, KAYA EREREZ’İN 1986’DA ÇEKTIĞİ “DAĞLI GÜVERCİN”.

Bu tür filmlerden de mutlaka bir şeyler çıkacağına inanır, fırsat buldukça hiç üşenmeden oturur seyredirim. Nitekim, Yılmaz Güney’in “Umut”unun görüntü yönetmeni olmasının ötesinde hakkında fazla bilgi sahibi olmadığım, 1978-1993 arasında yönetmen olarak imza attığı toplam 11 film bulunan Ererez’i de “Dağlı Güvercin”i sayesinde biraz tanıdım ve gayet memnun oldum. Çünkü, son derece saçma bir şekilde başlamasına ve her sahnede daha da kötüye gidecekmiş duygusu vermesine rağmen, sonradan durumu epeyce toparladı “Dağlı Güvercin”. Önce özetler...

Azize (Hülya Avşar) ve Ayşe (Nilgün Ersoy), tatil için gittikleri otelde sandalla açılırlar. Denize atlayıp yüzmeye başlarlar, fakat birden hava bozunca sandal uzaklaşır, onlar da yüze yüze bir adaya çıkarlar. Adada, karısı birkaç gün önce İstanbul’a dönen 45 yaşındaki zengin fabrikatör Orhan (Engin Çağlar) kızlara yardımcı olur, evine alır. Ayşe zaten günlerdir, “Tatile geldik gidiyoruz, bulamadık şöyle bir yakışıklı...” havasındadır ve boylu poslu, karizmatik adamdan etkilenir, o gece Orhan’la sevişir. Azize gece bir ara uyanıp ikisinin seviştiğini görünce bir süre seyrederek, hatta vücudunu hafifçe okşar. Hülya Avşar’ın “Berlin In Berlin” öncesinde ‘kendini okşama’ anlamında ilk deneyimidir diyebiliriz bu sahne için. Ertesi gece Ayşe gene sevişmek ister, fakat Azize’ye ısınmaya başlayan Orhan bu kez istemez, Ayşe de çok dert etmez reddedilmeyi.

İstanbul’a dönerler. Orhan ile Azize arasında müthiş bir aşk başlamıştır. Orhan,

kendisini çok seven karısı Cavidan’ı (Fatoş Sezer), İngiltere’de okumakta olan oğlunu ve işini gücünü, yaşını başını falan hiç düşünmeden çılgın bir aşk yaşamaya başlar. Doğrusunu söylemek gerekirse, orta yaşlı erkek-genç kız (erkek 45, kız 22) aşkı konusunda giderek hayli gerçekçi bir dil tutturur Safa Önal’ın senaryosu. Orhan, ilk başta karısından boşanmayacağını açık bir dille söylemiştir, hali vakti yerinde bir ailenin kızı olan Azize’ye... Ama sonra karısına, boşanmak istediğini haykırır. Arada bir dertleştiği, yaşadıklarını paylaştığı ve çok haklı olarak her defasında, örneğin genç kızın cinsellik yaşadığı ilk erkeğin kendisi olduğunu söylediğinde, “Eyvaaaahhh...” diyen arkadaşının da uyarılarına aldırmadan Azize’yi tercih eder. Zaten genç kız da “İyi düşün... Ben senin metresin olamam” demiş, kartları açık oynamıştır. Tüm bunlar olurken, kötü kalpliliğinden değil ama arkadaşını bir müdahalelerde bulunur, Cavidan harekete geçer, İngiltere’den gelen delikanlı babasını aşağılar ve “Dağlı Güvercin” hiç ummadığım kadar sağlam bir zeminde ilerlemeye başlar.

Peki, neden “Dağlı Güvercin”dir, hiçbir dağ sahnesi olmayan bu filmin adı... Tamamına yakını İstanbul’da ve küçük bir adada-denizde geçmesine rağmen ‘dağlılık’ nereden çıkmıştır... Tamam, Orhan arada bir “Güvercinim...” diye sevmektedir ama kız ‘dağlı’ değil, kentlidir.

Aslında önce bir ‘dağ filmi’ olarak tasarlanmış “Dağlı Güvercin” ama işler ters gitmiş. Şöyle ki...

Engin Çağlar’ın anılarından (“Yeşilçam’ın Gülen Yüzü: Engin Çağlar”, Aksav Yay., 2011) öğrendiğimize göre Kaya Ererez filmin çekimlerine askerlik yaparken başlamış. Senaryoya göre Azize

ile Ayşe’nin Uludağ’da kayak yaparlarken çıkan fırtınada kaybolmaları ve Orhan’ın dağdaki kulübesine sığınmaları gerekiyormuş. Fakat o güne kadar Kaya Ererez’e çekimler için hep anlayış gösteren komutanı, Uludağ’daki karlı sahnelerin çekimine sıra geldiğinde izin vermemiş. Ererez’in askerliği Nisan ayında bitince de Uludağ’da kar mar kalmamış.

“Bütün oyuncu kadrosu, teknik ekip, iki kamyon malzeme, arabalar hep birlikte İstanbul’dan yola çıktık ama dağın zirvesine gelince şok olduk. Yerde bir santim bile kar kalmamıştı, tesisler kapanmıştı” diyor Çağlar. Onlar da mecburen rotayı Marmaris’e çevirmişler ve kar fırtınasında başlayan öykü, denizdeki fırtınayla başlamış. Fakat filmin adını değiştirmeyi unutmuslar. Bu kadar basit.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

HAKKÂRİ'DE BİR MEVSİM

El alem ne der kaygımız hep vardı. Filmlerde **Türkiye'nin zayıf ve eksik** yanları gözüksün istemezdi sansürcüler... Yurt dışında ödüllere boğulan **Erden Kıral'ın başyapıtı** "Hakkâri'de Bir Mevsim" (1982) de aynı sebepten **yıllarca sinemalarımızda** gösterime giremedi...

2008 'DE "VİCDAN", 2014'TE İSE
"GECE" FILMLERİYLE KENDİ
KUŞAĞININ EN ÜRETKEN VE
DİNAMİK YÖNETMENİ

olduğunu ispatlayan Erden Kıral, 1970'lerin sonundan 80'lerin ortalarına kadar çektiği bir avuç filmle adını 'ustalar' arasına yazdırmıştır. Sol bakış açısıyla ve aydın duyarlılığıyla imza attığı "Kanal" (1978) ve "Bereketli Topraklar Üzerinde" (1979) filmleriyle yurt içinde ve dışında ödüller kazanan Kıral, üçüncü uzun metrajında daha da iddialıdır. Çetin kış koşullarında, Hakkâri'de çektiği film Ferit Edgü'nün eserinden Onat Kutlar eliyle senaryolaştırılır. Başrolleri Genco Erkal, Şerif, Erkan Yücel, Macit Koper gibi usta isimler paylaşır. Müzikler Timur Selçuk'a aittir.

Hakkâri'nin bir köyünde bir kış boyu öğretmenlik yapan ve Kürt insanıyla, onun sorunlarıyla empati kuran bir aydının öyküsünü anlatır eser... Elektriğin olmadığı, kar yağdığında yolların kapandığı, dünyadan izole hale gelen bu yerde bir mevsim geçirmek, Türkiye'nin bir başka yönüyle yüzleşmektir aynı

zamanda... Ek olarak, filmin çevrildiği tarihte Kürt hareketinin henüz silahlı eylemlere başlamamış olduğunu da hatırlatalım. Erden Kıral, ekipteki diğer aydın sanatçılarla birlikte ta 1982 yılından bölgede ciddi sorunlar olduğunu, yan yana ve iç içe yaşadığımız Kürt halkıyla empati kurmamız gerektiğini haykırır yapıtında...

Dönem 12 Eylül darbesinin en koyu karanlık günleridir. Mamak'ta solcu Türkler, Diyarbakır zindanlarında devrimci Kürtler işkencelerden geçirilirken ve bir halk diliyle, kültürüyle, adıyla sanyla yok sayılıp, 'hiç var olmamış' algısı yaratılmaya çalışılırken Erden Kıral'ın gözünü kara bir yaklaşımdır.

Ocak 1983'te gazetelere bir haber düşer. 'Sansürden geçerse', Berlin Film Festivali'nde ülkemizi "Hakkâri'de Bir Mevsim" temsil edecektir. Şubat sonlarına doğru filmin sansür kurulundan geçemediği ve 'resmi olarak' Berlin'e gönderilmeyeceği duyurulur. Buna karşın festivalde yarışan yapıt, burada dört ödül birden alır; Gümüş Ayı, FIPRESCI, CICAIE ve Uluslararası Protestan Kiliseleri Birliği ödülleri...

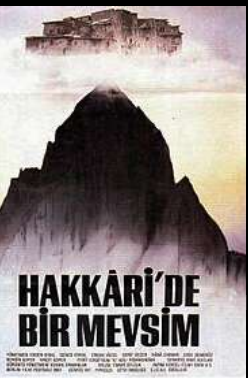
Ne var ki TRT, haber bültenlerinde bu büyük başarının adını bile anmaz. Kara bulutlar filmin üzerinde dolaşmaya başlamıştır. Ankara Sanatevi, Türkiye'de Danıştay kararıyla gösterilmesine izin verilen "Hakkâri'de Bir Mevsim'i, 1983'ün sonbahar sezonunda göstereceğini duyurur. Türk-Alman Kültür Enstitüsü'nden de benzer bir duyuru gelir.

Ancak 26 Şubat 1984 tarihli gazetelerden filmin sıkıyönetimce yasaklandığını öğreniriz. Emek Sineması'nda saat 21.30'da yapılacak gösterim için tüm gerekli işlemler tamam olmasına karşın, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri galadan iki saat önce yasağı tebliğ ederler. Filmin kopyası da komutanlık yetkilileri tarafından daha sonra iade edilmek üzere alınır.

1985'e gelindiğinde filmin aldığı ödüllerin sayısı 20'yi geçmiştir. Brüksel'de düzenlenen Alman Filmleri Haftası'nda Türkiye-Almanya ortak yapımı olduğu için gösterilen yapıt, 23 Alman filmi arasından 'seyircinin seçtiği en beğenilen film' ödülünü kazanır. Bu süreçte Erden Kıral "Ayna" ve "Dilan" adlı iki başarılı esere daha imza atar ancak "Hakkâri'de Bir Mevsim" Türk seyircisiyle buluşmuş değildir.

Nihayet Ağustos 1987'de çıkan bir habere göre Emek Sineması'nda filmin gösterileceğini öğreniriz. 21 Eylül'de galası yapılır, 28 Eylül 1987 Pazartesi gününden itibaren de sinemalarda nihayet seyircisiyle buluşur. Son tatsız haber ise Mayıs 1988'de Siirt'ten gelir. Kültür Müdürlüğü filmin sinemalarda gösterimini, video kulüplerinde satılması ve kiralmasını yasaklar.

Bugüne dek TV'lerde izleme şansı bulamadığımız bu başyapıtın tek TV gösterimi ise, 29 Mart 1995 akşamı, o zamanlar şifreli yayın yapan CINE5'te gerçekleşir.

UCUZ ROMAN

Kurgusundan diyaloglarına, şarkılarından oyunculuklarına kadar **sinemada 'kült'** kavramını adeta yeniden tanımlayan “Ucuz Roman” (**Pulp Fiction**), çekildiği yıl olan 1994’ten itibaren Amerikan bağımsız sinemasına derin nefes aldırان bir film oldu. **Quentin Tarantino’nun** sinema sanatının her yönüne yepyeni bir soluk getirmeyi başardığı bu başyapıt usta yönetmenin filmografisinin hâlâ en özel parçası. “Ucuz Roman” diye bir film çekilmeseydi 1990’larda **postmodern sinema** diye bir şey hiç olmayabilirdi.

QUENTIN TARANTINO’NUN “UCUZ ROMAN” (PULP FICTION) İLE DÜNYA SİNEMASINDA YARATTIĞI SÜKSEYİ PEK AZ SİNEMACI YAŞAMIŞTIR. 12 MAYIS 1994’TE CANNES FİLM FESTİVALI’NDE GÖSTERİLİR GÖSTERİLMEZ BÜYÜK GÜRÜLTÜ KOPARAN, NİTEKİM FESTİVALDEN ALTIN PALMİYE’YLE AYRILAN FİLM BİRÇOK AÇIDAN BİR MİHENK TAŞI olarak görölmeye başlandı. Peki neydi bu filmi bu kadar özel kılan?

Henüz 29 yaşındayken Tarantino ilk filmi “Reservuar Köpekleri”ni (Reservoir Dogs, 1992) çekmiş ve yine heyecanla alkışlanmıştı. Bir suç filmiydi bu. Küçük dertleri olan, bir aradayken çoğu zaman geyik çeviren küçük suçlular vardı başrolde. Filmin öykü kurgusunu ise düz olmaktan çıkarmıştı yönetmen. O güne kadar hiçbir sinemacının bize göstermediği türde bir suçlular dünyası izliyorduk filmde. Üstelik bunu yine eşine pek rastlanmayacak bir biçimci kurguyla anlatıyordu. İşte ikinci filmi “Ucuz Roman” Tarantino’ya ilk filmi “Rezervuar Köpekleri”nde yaptıklarını bir adım ileri götürme imkanı verdi. Dahası, filmin şöhreti sadece sinemaseverler arasında değil, sinemacılar arasında da öylesine yayıldı ki, sonrasında çekilen bağımsız, bağımlısı pek çok filme birçok açıdan ilham verdi.

“Ucuz Roman”ın çok parçalı, karmaşık kurgulu bir yapısı vardır. Film özgün adındaki ‘pulp’ sözcüğünün anlamını ekrana yansıtarak başlar. Bu isim çoğunlukla 1900’lerin ortalarında kaleme alınmış,

vurucu diyalogları ve aşırı şiddet tasvirleriyle dikkat çeken ‘ucuz’ suç romanlarına gönderme yapıyordu. Tarantino bize tıpkı bu romanlardaki gibi bir suç öyküsü anlatmaya niyetliydi. Tek farkla: Perdede olan bitenler kronolojik sırayla akmayacaktı.

Film birbirlerine Pumpkin (Tim Roth) ve Honey Bunny (Amanda Plummer) diye hitap eden iki ‘âşık’ın bir kafedeki muhabbetiyle başlıyor, en akıllıca soygunun nasıl yapılacağına dair aralarında geçen ıvır zıvır bir sohbetin ardından silahlarını çekip kafedeki herkesi tehdit ettikleri anda donuyor ve başka bir öyküye geçiyordu. Bu yeni öykü iki acımasız tetikçinin, Vincent (John Travolta) ve Jules’un (Samuel L. Jackson) öyküsüydü. Bir ‘temizlik’ işine giden bu iki modern zaman gangsteri McDonald’s menülerinden, Amsterdam’da esrarın yasal olup olmadığından, domuz etinin tadından, ayak masajının nasıl yapılacağından, bir dizinin pilot bölümünün ne olduğundan uzun uzadıya sohbet ederler. Vincent ve Jules arasında geçen bu ‘geyikler’ sadece filmin geri kalanındaki Tarantino diyaloglarının değil, üstadın tüm filmografisindeki lezzetli sohbetlerin de müjdecisidir.

Kronolojik akmadıkları için sekanslar birbirini izledikçe öykü de çetrefilli bir hal alır. Vincent ve Jules’u izledikten sonra öykü Vincent ile mafya babası Marsellus Wallace’ın (Ving Rhames) karısı Mia (Uma

Thurman) arasındaki 'randevu'ya yönelir. Bu randevu Mia'nın yanlış uyuşturucu kullanımı nedeniyle ölümden döndüğü bir gece olarak son bulur.

Ardından Tarantino direksiyonu sert bir şekilde kırar ve bize sıfırdan yeni bir kahramanın hikayesini anlatmaya başlar; Boksör Butch'un (Bruce Willis)... Marsellus'un yüklü bir para yatırdığı boks maçında şikeyle yenilmesi gerekirken diğer boksörü öldüren Butch ve şapşal sevgilisi Fabienne'in (Maria de Medeiros) başından geçenleri izleriz. Butch'un yolu akla hayale gelmeyecek bir şekilde önce Vincent'la, ardından da Marsellus'la kesişecek ve silahlar kadar kılıçlar da konuşacaktır.

Butch'un öyküsüne nokta koyduktan sonra Tarantino yeniden Vincent ve Jules'a çevirir kamerasını. Rehin aldıkları tıfıl suçluyu Vincent'in yanlışlıkla beyninden vurmasıyla birlikte gelişen olaylara tanık oluruz. Acil olarak yardım istedikleri Jimmie (Quentin Tarantino) ve Wolf'la (Harvey Keitel) tanışırız.

Tarantino son olarak bizi filmin başındaki kafeye getirir. Pumpkin ve Honey Bunny'nin soygunlarının geri kalanında neler yaşandığını, o sırada kafede olan Vincent ve Jules'un duruma nasıl müdahale ettiklerini görürüz.

"Her öykünün bir başı, ortası ve sonu vardır ama mutlaka bu sırada ilerlemeleri gerekmez" diyen Godard'ı sanki kendisine rehber bellemiştir Tarantino. Sinema tarihinde kurgunun anlam ve öneminin fazlasıyla öne çıktığı filmler arasında hep zirveye oynayacaktır bu yüzden "Ucuz Roman". Tarantino izleyicisine sevimli bir bulmaca sunar ama içinden çıkılamayacak bir bulmaca da değildir bu.

1990'larda Amerikan bağımsızlarının Hollywood'da kapıları kırarak büyük stüdyolara sızmalarında "Ucuz Roman"ın başarısının yadsınamaz bir payı vardır. Çeşitli ilginç referanslar (Vincent ve Mia'nın gittikleri, Hollywood yıldızlarının taklitçilerinin çalıştığı kafe) ve yabancılaştırıcı öğeler (açılış jeneriğinde çalan müziğin bir anda radyodaki kanalla birlikte değişmesi veya Mia'nın eliyle havada çizdiği hayali çanta figürü) sayesinde bir anda 'postmodern sinema'nın başlama düdüğü görevi üstlenen "Ucuz Roman", sonrasında sayısız taklit, pastiş veya saygı duruşunda bulunan filmle anıldı.

John Travolta'yı erken girdiği tabuttan çıkartan, Bruce Willis'e yitirmekte olduğu saygınlığı yeniden kazandıran, Uma Thurman'ı yıldız statüsüne yükselten, Samuel L. Jackson'ı Hollywood'un en karizmatik aktörleri arasına sokan bu özgün kara film örneği, ait olduğu janrın üzerine parlak bir cila atmayı başarmıştı.

SON GECE

Yoldaşıktan insan hayatına, bireysel kararların çatışmasından uzlaşma çabalarına kadar aslında olabildiğine **‘büyük’ konuşmak yerine** sesini kulak ve zihin dostu bir kıvama bürüyen “Son Gece” (**Last Night, 1998**), ne felsefi okumalara ne de materyalin kendini götürebileceği melodrama tam olarak teslim oluyor. Her ikisini de filmin bütününe yaymış olmasına rağmen bize **çıkarttırmak istediği bir sonuç** yok.

NASIL BİR ŞEKİLDE VUKU BULACAĞINI BİLMİYORUZ, SADECE GÜNEŞ IŞIĞININ GECE SAATLERİNDE DE TEPEDE OLDUĞUNUN FARKINDAYIZ. SOKAKLAR BOŞALMIŞ, MARKETLER YAĞMALANMIŞ AMA YİNE DE KAFAMIZDAKİ KAOS ALGISINDAN ESER YOK TORONTO'DA. HERKES SON SAATLERİNİ NASIL GEÇİRECEĞİNİN DERDİNDE ÇÜNKÜ.

Dünyanın son saatlerini...

Bütün Toronto halkının bu süreci nasıl karşılayacağını görmeye vaktimiz yok tabii. Bizi ilgilendiren, radyoda tüm zamanların en iyi 500 parçası geriye sayılırken hayatlarına girdiğimiz bir kaç insan. ‘Kesişen hikayeler’ alt türünün kimi zaman isyan ettiren zorlamacılığına girmeden hayatları kesişenlerden Duncan (David Cronenberg) doğalgaz şirketinin saygın bir çalışanı. Hâlâ işinin başında, kullanıcılara ettiği kısa telefonlarla, doğalgazların son ana kadar açık kalmasını sağlayacaklarını söylüyor ve onlara teşekkür ediyor. Güven veren ses tonuyla ‘son’ hissini paylaşıyor, vefa ve müşteri memnuniyetini hem mecazi hem de gerçek anlamıyla görülmemiş boyuta taşıyor.

Ailesinin takvimlerdeki tarihi umursamaksızın verdiği son noel yemeğine katılan taze dul Patrick’in (Don McKellar) derdi bir an önce bu bahsi kapatıp evine geçmek. Sadece yalnız kalıp şarabını yudumlamak, terasına taşıdığı müzik sisteminde seçeceği son parçayı dinlerken ‘o anı’ yaşamak istiyor. Kız kardeşi Jenny (Sarah Polley)

sevdiceğiyle kalabalıklar içinde olmayı, ‘bitiş partisinin’ nerede olacağını bulmayı seçmiş. En iyi arkadaşı Craig ise son iki ayını cinsel anlamda deneyimlemediği şeylerin üzerine tik atarak geçirmiş. Hâlâ eksikleri var ve geri sayım devam ederken okuldaki fantezi nesnesi, Fransızca öğretmeni Bayan Carlton (Genevieve Bujold) başta olmak üzere bunları tamamlama derdinde.

“Son Gece”nin Patrick ile birlikte ana karakteri olarak tanımlayabileceğimiz hüznü kadını ise Sandra (Sandra Oh). Dünya sona ermeden, çok sevdiği kocasıyla aynı anda tetiğe basma kararlılığında. Canını bu dünyanın değil, onu seven birinin almasını daha doğru buluyor. Arabasının kullanım dışı kalması, şehrin diğer ucuna gitmek isteyen Sandra’yı Patrick ile bir araya getiriyor ve istemsiz de olsa kaçınılmaz sona gidilen saatlerde, bir yol arkadaşlığı başlıyor.

Normal şartlar altında hikayeden bu denli uzun bahsetmeyi abesle iştilal olarak gören ben, mevzu “Son Gece” olduğunda neden bu denli ayrıntılı bir anlatıma ihtiyaç duyduğumu sorgulama noktasındayım, emin olun. Hem yönetmen, hem senarist koltuğunda oturup bir de merkezdeki karakteri canlandıran Don McKellar’ın olabildiğine kişisel projesi, çekiciliğini tam da buradan alıyor belki de. Kaçınılmaz olanı kabullenmeleri, çok da uç noktalarda kararlar vermemelerine rağmen

ilginç olabilen, bu naif ve iddiasız halleriyle sizi hikayelerinin içine çekebilen karakterler var filmde. Perdede en az görünenin bile sahip olduğu kafi derecedeki derinlik, bireysel krizleri anlamak konusunda yeterli olurken, çoğu kıyamet senaryosunda genel hatları oluşturan içi boş duygusal tepkilerin yetersizliğini gözler önüne seriyor.

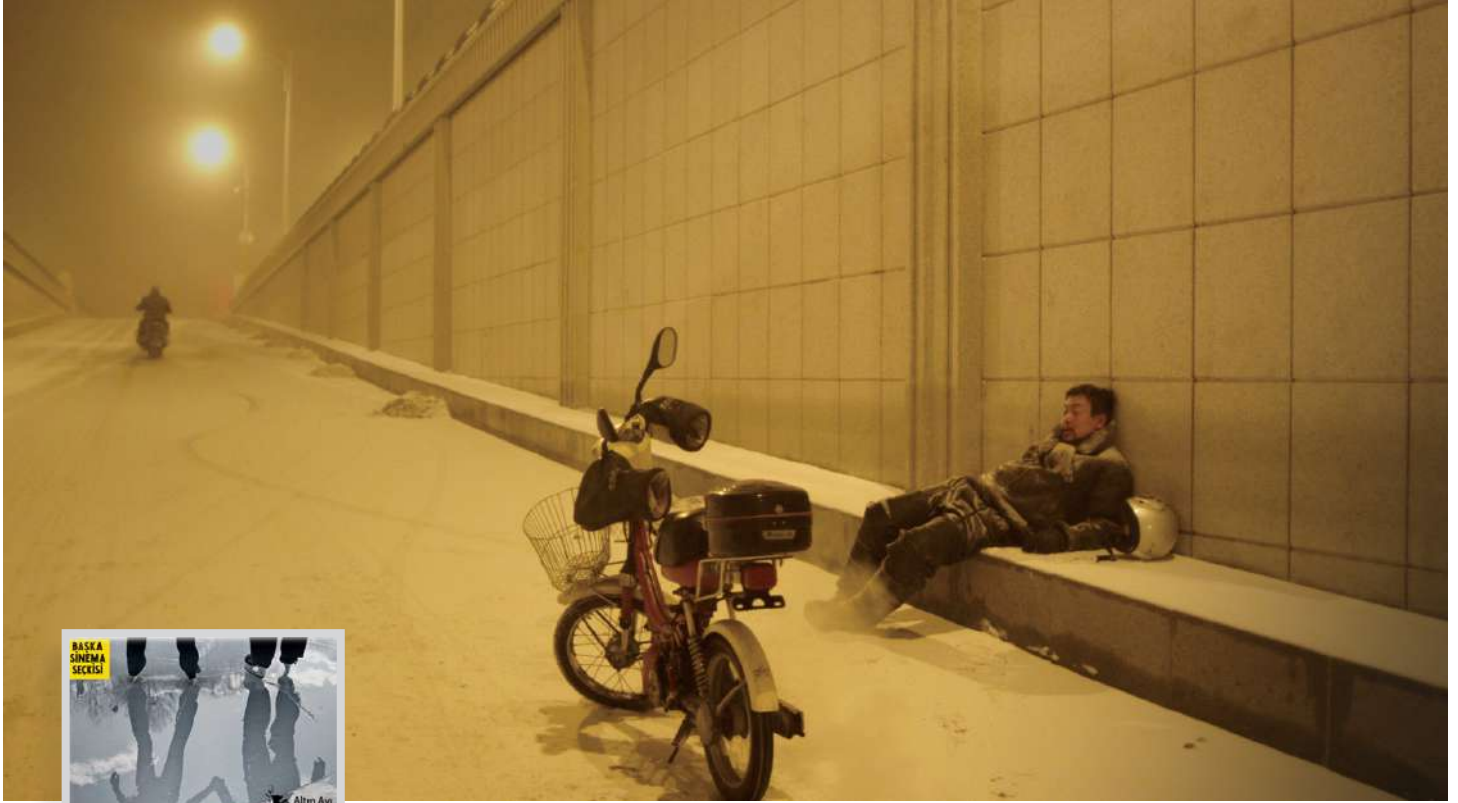
Değiştirilemeyecek bir olgu etrafında yoldaşıktan insan hayatına, bireysel kararların çatışmasından uzlaşma çabalarına kadar aslında olabildiğine ‘büyük’ konuşmak yerine sesini kulak ve zihin dostu bir kıvama bürünen “Son Gece”, ne felsefi okumalara ne de materyalin kendini götürebileceği melodrama tam olarak teslim oluyor. Her ikisini de filmin bütününe yaymış olmasına rağmen bize çıkarttırmak istediği bir sonuç ya da gözlerimizden aşağı süzülmesini istediği bir damla yaş yok. İşin bu kısmı tıpkı kendi karakterlerinin seçimleri gibi sizin karakterinize bırakılıyor.

Normal şartlar altında karşılaşmaları halinde ‘potansiyel aşıklar’ olabilecek Sandra ve Patrick’in, var olan durumun getirileriyle şekillenen ilişkisi kara mizah ve belli belirsiz romantizmi bir araya getiriyor. Sandra’nın yalnız kalmama isteğiyle Patrick’in yalnız kalma istekleri tam olarak bir zıtlıkken, geçmiş ve müzik hakkındaki diyalogları şehrin diğer yakasına varmak için başlanan sonuçsuz bir

macera izliyor. Birbirlerini sevebilmek için hızlandırılmış bir son gün turu yaşayan ikilinin ‘ilk görüşte aşk’ mefhumunu bir kenara atsak bile kısıtlı zamanın tuzağına düşmediklerini görebilmek keyif verici.

Görsel olarak süse kaçmayarak bu açıdan kendine fayda sağlamayan Don McKellar, tamamen karakter odaklı bu düşük bütçe şaheseriyle ana temanın büyüklüğünün doğru hamlelerle nasıl kontrol altına alınabileceğini gösteriyor. Yolunda emin adımlarla ilerlerken bir an bile yalpalamayan filmin umut-umutsuzluk karşıtlığı arasındaki keskin geçişleriyle asıl artı puanı aldığını söyleyebiliriz. Bir dakika önce dünyadaki son gününü ‘hakkını vererek’ yaşadığını düşünenlerin bir dakika sonraki halleri aynı olmuyor ne yazık ki. Tıpkı dünyanın yerinde saymayıp ‘sona doğru’ dönüp durması gibi.

Kıyametin denk geldiği gün hayatta olan, bu dünyaya senelerini vermiş, sayısız mutlu anın yanı sıra yakınlarının ölümlerini deneyimlemiş yaşlıların mı yoksa henüz hayatlarının başındaki bebek ve çocukların mı daha şanssız olduğu konusunda da kafanızı kurcalayan “Son Gece”nin en büyük anı ise enfes finali. Yaşattığı hissi anlatmak için hiçbir cümlemin yeterli olmayacağı nihayete erme anının Pete Seeger’dan Guantánamera ve ‘dağlardaki nehirler bana denizden daha çok keyif verir’ dizleriyle anlam kazandığını bilin yeter.

İNCE BUZ, KARA KÖMÜR

ORJİNAL ADI Bai Ri Yan Huo

YÖNETMEN Diao Yi'nan

OYUNCU Liao Fan, Gwei Lun Mei,
Wang Xuebing, Wang Jingchun, Ailei Yu

YAPIM/SÜRE 2014 Çin, 106 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 22.35:1, 2.0 DD Çince

ŞİRKET Bir Film (M3 Film)

KİMİ SAHNELERİNİN
HAFIZALARDAN KOLAY
SİLİNMEYECEĞİ FİLM SAF
VE ETKİLEYİCİ BİR
SİNEMA VADEDİYOR...

GEÇTİĞİMİZ SENE BERLİN FİLM FESTİVALİ'NDE İKİ BÜYÜK AMERİKAN BAĞIMSIZININ ARASINDAN SIYRILARAK ("BÜYÜK Budapeşte Oteli" ve "Boyhood") Altın Ayı'ya uzanan "İnce Buz, Kara Kömür", yılın en büyük festival sürprizlerinden birine imza atmıştı haliyle. Ancak bizim nezdimizde asıl şaşkınlık filmi izledikten sonra ortaya çıkıyor. Zira "İnce Buz, Kara Kömür", konvansiyonel dedektiflik filmi anlatısını eğip bükerek ve pek de alışık olmadığımız şekilde formülize ederek zihinleri kurcalıyor aslında.

Diao Yi'nan'ın filminin merkezinde, birçok suç filminde olduğu gibi, çözilemeyen bir cinayet vakası var. Polis teşkilatı, davayı bir şekilde kapatıyor. Davayla hemhal olan asıl dedektifimiz de işi bırakarak yeni bir hayata başlıyor. Elbette ki aklının bir köşesinde çözilememiş, kendisini tatmin etmeyen bu dava var.

"İnce Buz, Kara Kömür" lineer zaman akışının üzerinde kurgu hamleleriyle oynayarak hikayeyi kavraması zor bir kıvama büründürüyor. Diao Yi'nan da bu esnada olaylar silsilesinin asıl lezzetli kısımlarını son derece bilinçli manevralarla filmin

dışında bırakarak seyirciyi hikayenin kılçıklarıyla baş başa bırakıyor. Yani, karşımızda boşlukları doldurmayan, izleyicisinin kavrama mekanizmasını zor durumda bırakan bir film var. Öyküsel anlamda pek dikkate değer zirve noktalarına sahip olmayan bir hikayeyi bu şekilde sunmanın bir buluş olduğunu kabul etmek lazım geliyor.

Diao Yi'nan'ın en büyük başarılarından bir diğeri ise muazzam mizansen kurma becerisini filmin neredeyse her sahnesine yedirmesi. "İnce Buz, Kara Kömür" oldukça saf ve etkileyici bir sinema vadediyor. Hatta kimi sahnelerinin kolay kolay hafızlardan silinmeyeceği dahi söylenebilir. Tabii herkese hitap etmeyen bu suç geriliminin her şeyden önce bir üslup denemesi olduğunu ve bir keşiften ötesi olmadığını da eklemek gerekiyor.

Diao Yi'nan'ın şahane yönetmenliği.

Filmin kimi izleyicileri meselenin dışında bırakacak ketumluğu.

HALAM GELDİ

YÖNETMEN Erhan Kozan

UYUNCULAR Miray Akay,

Melisa Celayir, Tunç Oral, Melis Kara,

Gökrem Esgünoğlu, Burçin Terzioğlu

YAPIM/SÜRE 2013 Türkiye, 101 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD Türkçe

ŞİRKET Kanal D (Sami Dündar)

**'HALALARI GELDİĞİNDE'
HENÜZ 13 YAŞINDA
OLAN, 'OKUL OKUYAN'
KIZLAR ZORLA
EVLENDİRİLECEKLER!**

GEÇEN YILIN ALTIN PORTAKAL'INDA ÖN JÜRİYİ GEÇEMEDİĞİ İÇİN 'YARIŞMA DIŞI' GÖSTERİLEN, ARDINDAN DA BU YILIN İLK haftasında ticari gösterime girip yaklaşık 80 bin seyirciye seslenen "Halam Geldi", çok uzun yıllara dayanan kahredici bir gerçeklik olmasına rağmen ancak son 10 yılda gündemimizi meşgul etmeye başlayan 'çocuk gelinler' meselesi üzerine, yalpalayan yanları olmakla birlikte etkili, sarsıcı bir film. Türkler ile Rumların birlikte yaşadığı küçük bir KKTC köyünü mekân tutan film, adını kız çocukların ilk kez regl olmalarını şifreli biçimde 'halam geldi' şeklinde tanımlamalarından alıyor. İşin trajik tarafı, 'hala geldiğinde' henüz 13 yaşında olan, 'okul okuyan' karakterlerimiz Huriye ve Reyhan zorla evlendirilecekler...

Küçük kız kardeşi canlandıran, sevimli mi sevimli mi, oyunbaz mı oyunbaz, sarı kıvrırcık saçlı 'dört göz' Melis Kara'nın harika performansı en başta olmak üzere kadronun yaşı küçük oyuncularından mükemmel sonuçlar alan ama buna karşılık yetişkinlerin açıkçası kötü ve yer yer çok abartılı oyunculuklarıyla ciddi biçimde

sakatlanan "Halam Geldi", işin içine çokça 'yan mesele' karıştırılmasının da ceremesini çekiyor sonuçta. 2010'da mafyatik bir öykü anlatan "Çakal"la ilk filmi çeken Erhan Kozan'ın 'yönetmenlik kumaşı'nın kalitesinden kuşumuz yoksa da bu ikinci filminde çıtayı biraz daha yükselttiğini söylemek zor.

Doğu'suyla Batı'sıyla, Anadolu'suyla Kıbrıs'ıyla, yerlisiyle göçmeniyle topraklarımızdaki bu lanet olası alışkanlığın bir kez daha teşhir edilmesi ve yediden yetmişe kadın sorununa can acıtıcı bir şekilde el atılması elbette ki çok olumlu ama keşke aynı cümleyi senaryo ve sinematografi için de kurabilseydik. Yine de Reis Çelik'in "Lal Gece"sini seyrettiyseniz, "Halam Geldi"ye de bir şans tanıyın. Bu konuyla ilgili tekrar tekrar öfkelenmenin sakıncası yok!

Oluk oluk kanayan bir yaraya tekrar tekrar tuz basıyor.

Huriye'nin annesinin o kadar 'kötü ve gaddar' çizilmesine ne gerek vardı?

İKİZ HAYAT

ORJİNAL ADI The Pretty One

YÖNETMEN Jenée LaMarquet

OYUNCU Zoe Kazan, Jake Johnson,

Ron Livingston, John Carroll Lynch,

Jeremy Howard

YAPIM/SÜRE 2013 ABD, 90 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İng. ve Tr.

ŞİRKET Bir Film (Sony)

HİKAYENİN ODAĞINDA İKİZ KIZ KARDEŞLER VAR... İKİSİ DE BİRBİRİNDEN BİR HAYLİ FARKLILAR AMA... AUDREY DAHA sosyal, rahat, özgür ve dışadönük... Laurel ise annelerinin ölümünden sonra babasıyla küçük kasabalarında kalmayı tercih etmiş, daha utangaç, sakın ve içedönük bir kız. Babaları yanında kalmayan kardeşş Audrey'e karşı mesafeli, yanında kalan Laurel'i daha çok seviyor ve bunun da belli ediyor. Ancak Laurel kardeşi gibi kendisini bir türlü 'özgür' hissedemediğinden sıkıntılı... yaşanan bir trajedi Laurel'in Audrey'nin yerine geçmesine sebep oluyor.

Aslında bir romantik komedi gibi başlayan ve buna da çok uygun olan hikaye, ani ve trajik bir olay sonrasında dramatik bir hal alıyor. Zaten filmin en büyük sorunu da senaryosunun bu iki tür arasında savrulup durması. Audrey'nin özgürlükçü büyük şehir hayatına dalan Laurel bir süre kardeşiymiş gibi yaşıyor. Haliyle birçok şaşkınlıklar yaşıyor. Kardeşinin pek de anlaşılamadığı kiracısıyla tam tersine yakınlaşıyor. Kardeşinin ilişkide olduğu evli sevgiliyle de tam tersi hiç anlaşıyor. Laurel'in kasabada

bakıcılığını yaptığı çocukla, o büyüyünce tabi, ilk cinsel deneyimini yaşamış olmasında ise bir sakınca yok yani!

Film bir komedi olsa bunu da espri olarak yedirip geçebilirsiniz. Ama Laurel'i ahlaki üstünlüğüyle Audrey karakteriyle 'mix'leyince böyle birkaç ufak mesele çıkıyor ortaya... Hikayenin ortalarından itibaren düşen ritmi ve klişeye dönüşen ilişki kısımları da iyi başlayan filmi giderek zayıflatıyor....

Elia Kazan'ın torunu Zoe Kazan özellikle de "Hayalimdeki Aşk" (Ruby Sparks) filmindeki senarist/oyuncu çıkışıyla dikkat çekmişti. Anlaşılan genç işi romantik komedilerin aranan oyuncusu olmak için gayret gösteriyor. Ama Kazan'dan genç bir Meg Ryan çıkması da pek mümkün görünmüyor!

Bir komedi filmi olsa çok iyi başlıyor film...

Bir dram olmaya karar verince kötü ilerliyor film...

BAZEN "İKİZ HAYAT"TA DA
OLDUĞU GİBİ
GÜZEL FİKİRLERDEN
NASIL DA İYİ FİLM
ÇIKARAMIYORLAR...

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

BRANDO

Dokuz dakikalık **"Brando"** anne ve oğul olduklarını düşündüğümüz bir çocuk ile yetişkin bir kadın arasındaki gizemli iletişimi anlatıyor. Ortada açık bir hikaye yok, hareketler son derece kısıtlı ama performanslar ve bir kaza bulmacanın önemli yapıtaşları olarak dikkat çekiyor.

YÖNETMEN Gisèle Vienne
YAPIM 2014 Fransa
SÜRE 9 dk.

ÖNEMLİ BİR GERÇEĞİN ALTINI ÇİZİYOR "BRANDO"; MÜZİK VİDEOLARI RİTMİK GÖRÜNTÜLERLE YETİNMEDİĞİNDE VE SİNEMA DUYGUSUNA YAKLAŞTIĞINDA EŞİ BENZERİ OLMAYAN BİR SANAT ESERİNE DÖNÜŞEBİLİYOR. Müzik ve video sitelerinde müzik videosu veya kısa film olarak ziyaretçilere sunuluyor olsa da rahatlıkla görsel sanatlarla ilgili sergilerde ve çağdaş sanat mekanlarında da kendine yer bulabilir.

Ama yine de teknik olarak bir müzik videosu; yılın önemli albümlerinden biri olan, Scott Walker ve Sunn O))) işbirliğinin ürünü 'Soused' albümünden seçilen bir parçanın üzerine kurulu.

Dokuz dakikalık çalışma anne ve oğul olduklarını düşündüğümüz bir çocuk ile yetişkin bir kadın arasındaki gizemli iletişimi anlatıyor. Ortada açık bir hikaye yok, hareketler son derece kısıtlı ama bedensel performanslar ve bir kaza bulmacanın önemli yapıtaşları olarak dikkat çekiyor.

Modern danstan izler taşıyan bedensel performansları ortaya koyan kadın oyuncu bir dansçı olan Anja Röttgerkamp. Performansları yaratan ise filmin arkasındaki isim, sanatçı ve koreograf Vienne.

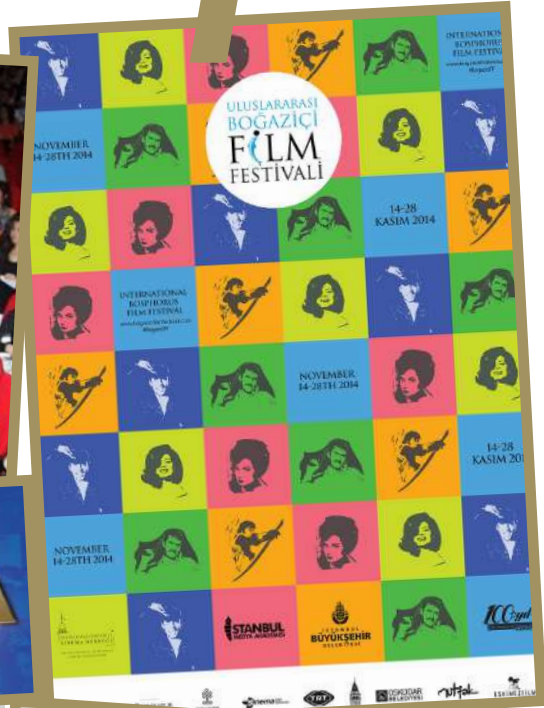
"Brando"nun Avrupa korku filmlerini akla getiren 'eurohorror' estetiğinin arkasında tam bir sanatçı kadrosu var: Filmi yaratan Röttgerkamp ve Vienne'in sahne sanatlarında uzman olduğunu yazmıştık. Müziğin arkasındaki Scott Walker tüm zamanların en yenilikçi ve karanlık müzisyenlerinden biriyken, Sunn O))) metal ve drone türleri arasında son derece avangard sesler yakalıyor.

Bu ilgi çekici işbirliğinden çıkan "Brando" ise birden fazla izlenmesi gereken, ama çoklu izlemelere rağmen kendisini pek açık etmeyen, sanatta gizemden ama en önemlisi tekisiz sinema duygusundan zevk alanların seveceği bir iş ve kesinlikle Walker ve Sunn O))) imzalı müziklerin görsel karşılığını buluyor.

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

1 - Festivallerin en önemli sorunu yapısal

Çiçeği burnunda Boğaziçi Film Festivali, geçen hafta "Film Festivalleri Ve Sinemamızın Geleceği" başlıklı bir forum düzenledi. SAPIK da oradaydı! Sinema dünyasından profesyonellerin katıldığı forumda, Türkiye'deki festivallerin en öncelikli sorununun yapısal olduğu saptandı. Vakıf ya da dernekler dışında özellikle belediyelerin düzenlediği Antalya, Adana gibi büyük festivallerin özerk olamamaları, belediye ya da merkezi otoritenin müdahalesine açık haldeki festivallerin düzenlenmesinde her aşamada ciddi sorunlara neden olabiliyor.

2 - Ah nerede o kurumsallık!

İkinci maddede kurumsallaşamama sorunu var. Bu da özellikle belediyelerin düzenlediği festivallerin ciddi sorunlarından biri. Her belediye seçimi sonrası ekiplerin, festival anlayışının sil baştan değişmesi, festivallerin kaçıncı yılı düzenlenirse düzenlensin bir arpa boyu yol alamamalarının en önemli nedeni olarak görülüyor.

3 - Bu para ödülleri kimya bozuyor!

Festivallerdeki para ödüllerinin çok yüksek olmasının da son yıllarda festivallerdeki özellikle ulusal yarışmaların kimyasını bozduğu düşünülüyor. Sinemacılar, bu para ödüllerinin daha farklı şekilde dağıtılmasından yana. Bunun hem yarışmaya yüklenen anlamı değiştireceğini hem de yarışmaların daha 'centilmence' geçeceğini söylüyorlar.

4 - AVM'ler festival mekanları oluyor

Festivallerin hepsinin ortak sorunu mekansızlık. Hiçbir festivalimizin 'festival sarayı' olamadığı gibi, festivallerin çoğu filmlerini AVM sinemalarında gösteriyorlar. Emek gibi 'büyülü şatoların' yıkılmasının ve festivallerin AVM'lere sıkışmasının da sinema kültürünü olumsuz etkilediği ortak serzenişlerden biri.

5 - Seyirciye odaklanalım biraz

İstanbul Film Festivali dışında seyirciyle ciddi bir bağ kuran büyük festivalimizin olduğunu söylemek zor. Seyirciye sinema kültürünü ve sevgisini aşılama konusunda festivallerimiz ciddi sıkıntı içerisinde olduğu, sinema dünyasındaki birçok kişinin gözlemi.

SAYGIYLA ANIYORUZ...
MIKE NICHOLS
1931 - 2014

“ BİR FİLM BİR İNSANA BENZER. ONA YA GÜVENİRSİNİZ YA DA GÜVENMEZSİNİZ. ”

Mike Nichols